

iCu-Cut

LA MALALTIA DE L'ALCALDE

—Ja's troba millor, senyor marquès, que veig que ja ha tornat a pendre possessió?
—Si: de 'a eals me'n sento més adobat, del guix també, el ciment ja no'm fa cap mal y les aigues ja no'm donen tant neguit.

COM cada vegada que s'han apujat els preus de les labores de tabach que'ns suministra la Companyia Arrendataria, l'anunci d'un nou augment ha tornat a treure de pollaguera als consumidors.

La protesta dels fumadors es aquets dies formidable... Tots parlen de lo mateix, tot se'ls ne va en censures contra el Govern, contra la empresa que monopolisa l'article, y, sobre tot, contra d'ells mateixos, que no tenen la forsa de voluntat suficient pera obligar al poder públich a posar el tabach a un preu més just y prudencial, millorant de passada la seva qualitat, tot lo qual se fa possible ab tarifes molt més baixes encara que les que fins ara han regit, quedant aixis y tot pera l'Estat y la Companyia monopolisadora un marge de ne-

goci que no despreciaria el financier més acostumat a negocis grassos.

Y tenen rahó que'ls hi sobra, al meu entendre, els fumadors en hèuresseles contra d'ells mateixos: molta més de la que'ls assisteix blasmant als suministradors.

En efecte; per tiràniques que's vulguin considerar les lleys espanyoles, no n'hi hà cap encara, que sapiguem, ni totes les argucies d'interpretació dels códichs podrien segurament descobrirla, que obligui als ciutadans a emular les xemeneies, treyent fum tot el sant dia per la boca y pel nas, a càrrech de la seva butxaca.

Es, per altra part, el tabach un article de consum que deixa molt de poder calificar-se de primera, de segona, ni d'última necessitat, ans be, el

seu ús es reputat de perjudicial per tots els homes de ciencia y fins considerat com a causa eficient de moltes malalties nervioses, del aparell digestiu y del respiratori.

Tenim de més a més que al fumador se li fa pagar del tabach més de les dues terceres parts de lo que val, y al consumidor li consta.

Y, finalment, en quant a la qualitat, tothom està unànim en confessar que no pot ser més dolenta, y encara, manetes a la padrina, quan no's descobreix entre la picadura la ingerencia de cossos estranys, com són cabells, espines de bacallà, o alguna cuixa de pajaro frito, com un amic meu va trobar una vegada dintre d'un puro de mitg ral.

Donchs si no hi hà cap ley que fassi obligatori el fumar, si aquest hàbit es perjudicial a la salut, si es excessivament car a la butxaca, y, per acabarho d'adobar, el tabach que's serveix a Espanya es dolent, y tot això ho sab tothom, per què els fumadors no deixen de fumar?

Poques causes com aquestes hi hauria tan fàciles de guanyar si,

—Vetaquí lo que a mi'm convindria: Una lavita nova.

poble volia, y, no obstant, no vol, tot protestant de la expoliació de que es objecte.

Y l'Estat, que la coneix, la explota admirablement aquesta feblesa del fumador y li grava el pressupost de tal, consensut de que tot se li anirà en protestes de paraula y ab indignacions verbals que'l posaràn nerviós, incitantlo a fumar més, com succeeix sempre que per qualsevol motiu un home avesat al tabach se troba en estat de sobreexcitació.

Seria curiosa una estadística del excés de *cajetilles*, paquets de picadura y cigarros purs que s'han venut d'ensà que va anunciar la puja del tabach, per causa de la major predisposició al abús del fumar en que la llur exaltació, ab motiu de la puja, ha posat als consumidors.

L'altre dia m'ho reparava al café, lloch propici per tota lley de desfogaments protestataris.

En una taula vorera a la que jo ocupava, seyen tres senyors, parlant del augment:

—Això es senzillament un lladrocini—exclamà un d'ells, sobreixint d'indignació.—Jo ja ho tinch decidit: suprimiré el fumar.

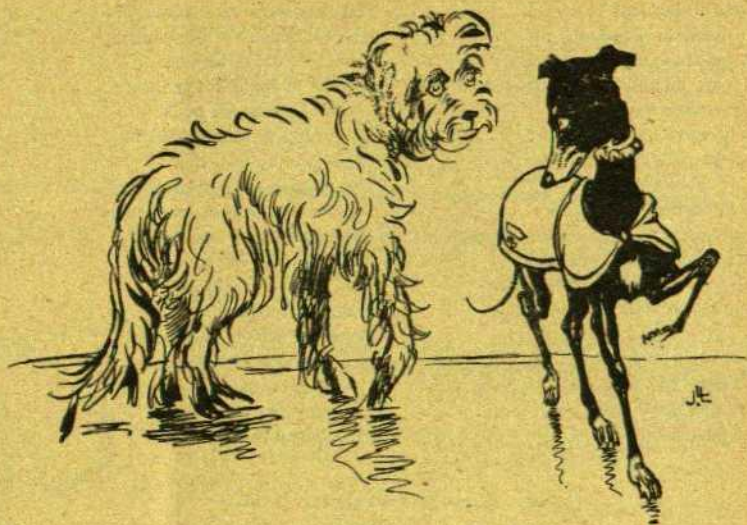
Y acte seguit, ab un geste quasi tràgich, va ficarse la mà a la butxaca, va treure un puro y va escaparlo furiosament d'una dentellada.

El segon dels contertulis va assentir en la protesta del company, dient a continuació:

—Menos mal, si encara el tabach valgués alguna cosa, però si lo que'ns serveixen són serradures. Lo que es aquets cigarros que jo fumo, cada dia són més indecents.

Y va treure una *cajetilla* de seixanta, arborantla terriblement, per acabar treyntne, ab la major naturalitat, un cigarret que va encendre ab el puro de l'altre.

—¿Què volen que'ls digui?—afegí el tercer.—Jo soch més radical. Jo, bon punt vaig enterar-me de la puja, vaig decidir-me a no entrar en cap més estanch y fins ara ho he complert. Lo que es si no m'ofereix tabach algún amich... El perill de la temptació es la soia contra que tinch. ¿Veuen?

LA PLUJA D'AQUETS DIES

—¡Adeu, Linda!

—¡Uix! ¿Ahont vas ab aquets garrons!

Veyentlos fumar a vostès... ¿No'm faria pas el favor d'un d'aquets d'arròs, senyor Gatuelles?

Aquestes són les actituds enèrgiques dels fumadors protestataris que, sabent que ab un mes tan sols d'abstinencia absoluta, obligarien a la Tabacalera a capitular, no tenen prou forsa de voluntat pera ferho.

Y tal com procediren aquets tres contertulis del café, procedeixen els periodistes que aquets dies s'han fet ressò de les protestes dels fumadors escrivint articles foribonds entre pipada y pipada y'ls conferenciants de *penya* que, tot exposant els perjudicis que per la salut ofereix el fumar, han omplert de fum el casino y les escupideres de puntes de cigarro.

Per això es que jo, fumador empedernit, molt coneixedor de la meua debilitat com a tal, però conseqüent ab els meus actes, no protesto de la puja; me limito a dir:

—Ja'n soch de Pau—tot contemplant la espiral blavenca que fa el fum del meu cigarret al enlairarse.

LLEIXIU

Una cosa es predicar...

Ab motiu de la gran puja ab que'l Govern ha gravat totes les classes y especies que's fabriquen de tabach, s'ha alsat una gran creuada entre'ls clients dels estanchs que, si no té adob la cosa,

es fàcil que acabi mal.

Per de prompte, tinch noticies de que hi hà molts ciutadans que s'han fet formal propòsit de deixarse de fumar.

En molts tallers, oficines y despatxos comercials s'ha acordat imposar multes al obrer o al empleat que gosi a dà una pipada per amenisà el treball. Altres, desde el dia quinze que fumen fulles de nap, peles d'atmetlles torrades, romani pulverisat,

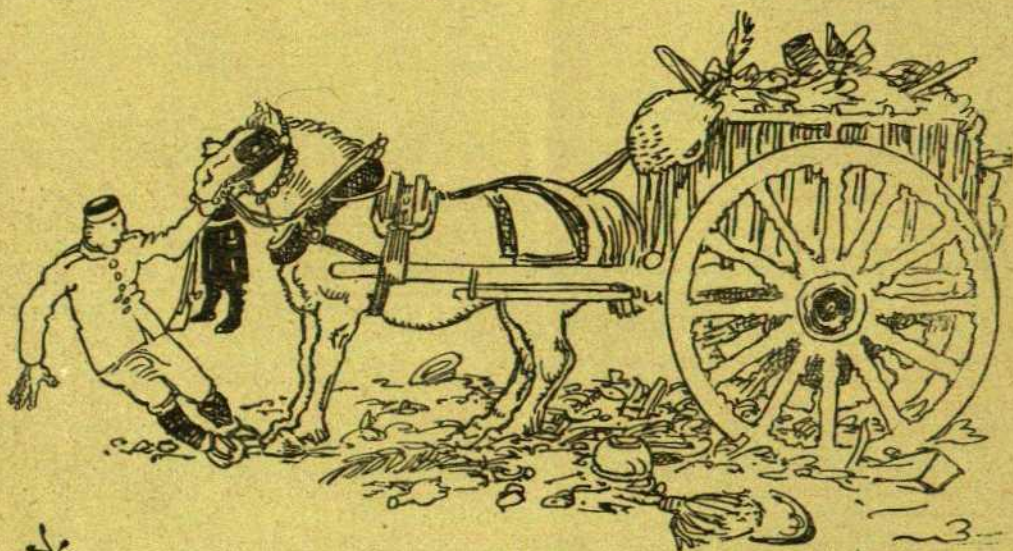
flor de sauch, regalessia, es dir, tot, menos tabach. N'hi han de molt més enèrgichs; que pretenen protestar de la puja del article calant foch a n'els estanchs, cosa del tot impossible de poder realisar, perquè'l tabach que aquí's gasta tot ho fa menos cremar. Els diaris porten articles l'abstinencia recomanant, fent notar que, si durava la vaga només mitg any, la senyora Arrendataria

hauria de plegà el ram
o donar la picadura
a quatre quintars un ral.
Jo que també he estat fins ara
fumador recalcitrant,
vuy aportà a la protesta
la relació dels grans danys
que s'ocasionen del vici
o la costum de fumar,
consentit de que quan sàpiguen
les conseqüències fatals
que al organisme produeixen
les toxines del tabach,
faràn un quart de marrada
per no trobar un estanch.
Donchs be, segons els anàlisis
de quimichs molt reputats,
el tabach conté matzines

en proporció exorbitant!
que accionen de tal manera
a dintre del cos humà
que, a la curta o a la llarga,
se tradueixen en mals.
L'estómach ve que s'irrita,
presentant molt aviat
els símptomes patològichs
que molts podràn comprovar
de dispepsies y gastritis,
de pirois y de cranchs.
Les vies respiratòries
també's solen alterar
y venen asmes, bronquitis
y fins lesions pulmonars.
Els nervis sovint s'exciten,
produint de regular,
neurosis y neurastenies,

histerisme, mal de cap...
La pèrdua de la memoria
se registra en més d'un cas,
l'intel·ligència's rovella,
s'atrofia la voluntat,
y ve per fi la vessania,
passant pel mal de Sant Pau.
Després del quadre sinòptich
que'ls acabo d'exposar
¿hi haurà entre vostès qui gosi
usar may més el tabach?
Y permetin que aquí acabi
y que me'n vagi a orear,
perque, mentres escribia,
he anat pipant y pipant
y he posat de fum la cambra
que ni s'hi pot respirar.

FLAVIUS

LA VAGA DELS ESCOMBRIAIRES

—¡Arrfii... me caso ab ronda! Veyam si't tindrem de passar per la Lley de Jurisdiccions.

Els nous ministres

DELS tres ministres que han entrat al govern, després d'aqueixa crisis *plimsaul* que ha fet en Canalejas, tant pera treures de sobre a n'en Burell y a n'en Merino, com pera accontentar al Trust, l'un, en Gasset, el cèlebre *Canalitos*, es ja, prou y massa, conegut dels lectors de ¡CU-CUT! La seva vera y imparcial eligie ha passat per les nostres planes acompanyada d'una noticia referent a la seva important personalitat politich-trustera.

Els altres dos són nous en la nostra institució cucutesca; y l'un d'aquets dos, encara, es una personalitat nova en la poltrona ministerial.

El Sr. D. Demetrio Alonso Castrillo fa anys que era ministrable. Desde fa anys, en cada crisis ministerial de solució lliberal el seu nom figureva en els calendaris politichs; però semblava que, lo mateix que altres senyors aixís mateix ministrables,

era condemnat a ser ministrable tota la vida, a passarse com ells les hores mortes entre les bacaines al saló de Conferencies y les bacaines als escons del Senat, pera acabar per baixar a la tomba ab la seva virginitat ministerial.

Y no es que D. Demetrio no tingués condicions pera ser ministre: es fill de León, com en Merino, y parent d'aquet y den Sagasta, per la part del seu fill, casat ab una neboda den Merino y neta den Sagasta. Però tot això no hi hauria valgut res si no hagués sigut l'amistosa pietat de D. José pera l'amich fidel de tota la vida. Fe sis mesos que en Canalejas, en un moment d'expansió, li va dir:

—Demetrio, yo te haré ministro.

Y a primers del desembre passet, en Canalejas li va tornar a dir:

—Demetrio, tú serás ministro.

Y ja tothom ho va saber y durant tot el mes de desembre no's va parlar en el Madrid politich més que de D. Demetrio y va devenir cosa obligada el abraçar a D. Demetrio.

El futur ministre, mentrestant, feya dues llistes: una dels amichs que podia colocar a Foment, y altra dels que podien sucra a Instrucció, els dos ministeris d'entrada, però va arribar el primer de Janer y en Canalejas li va dir:

—Te vas a mudar a la Puerta del Sol.

El pobre home's va quedar com qui veu visions. ¿Ell a Governació? Cap de les dues llistes li servia.

El dia que va pendre possessió estava *acharao*—com diem els tècnichs—y en la cerimonia de la presa no sabia ni lo que's deya; allí va sortir la *tierra leonesa*, allí la *memoria de Sagasta*, allí *los lazos de amistad*, allí *los lazos de la sangre*; y no va sortir el *fondo de reptiles*, porque a mitg dir se'n va adonar y va dir el *fondo... del corazón*.

Al cap y al últim, el Sr. Castrillo es una bona persona, tan poca cosa com en Merino y tan insignificant com els ministrables que no arriben a ser ministres; y corre'l perill de que'l subsecretari que té, un andalús que's pert de vista, fassi de ministre sent ell el responsable.

Lo que van riure l'Alcalá Zamora y en Canalejas, comentant l'acte de la presa de possessió...

NATURACA

¡Fum, fum, fum!...

ANIT, quan, del llit estant, vaig allargar la mà pera llensar la darrera punta en aquell atuell que tothom, ab ingratitud manifeste, sol excusarse d'anomenar, vaig fer el ferm propòsit de no tornar may més a fer fum.

Y avuy, ja fa més de dos minuts que m'he lle-

vat y encara'm resisteixo com un hèroe. La mà prou me rrellisca tota sola fins a les fosquetats del butxacó hont geu la revellida petaca, però la decisió'm conté... ¡No, no y no! ¿Com estem aquí? Y ¿què s'ha cregut aqueixa odiosa y odiada arrendataria? Al cap ne som, cavallers. Tal han arribat a posarse les coses, que un bon pare de familia no pot arriscarse a seguir sent fumador, si no vol comprometre'l benvenir dels fills.

¡Apujar el preu del tabach! ¡fer pagar encara a més bon preu els cabells, les puntes de París, els trossos de boga y demés substancies que ab el nom de tabach se'ns expenen!... ¿Què s'ha cregut aquesta gent?

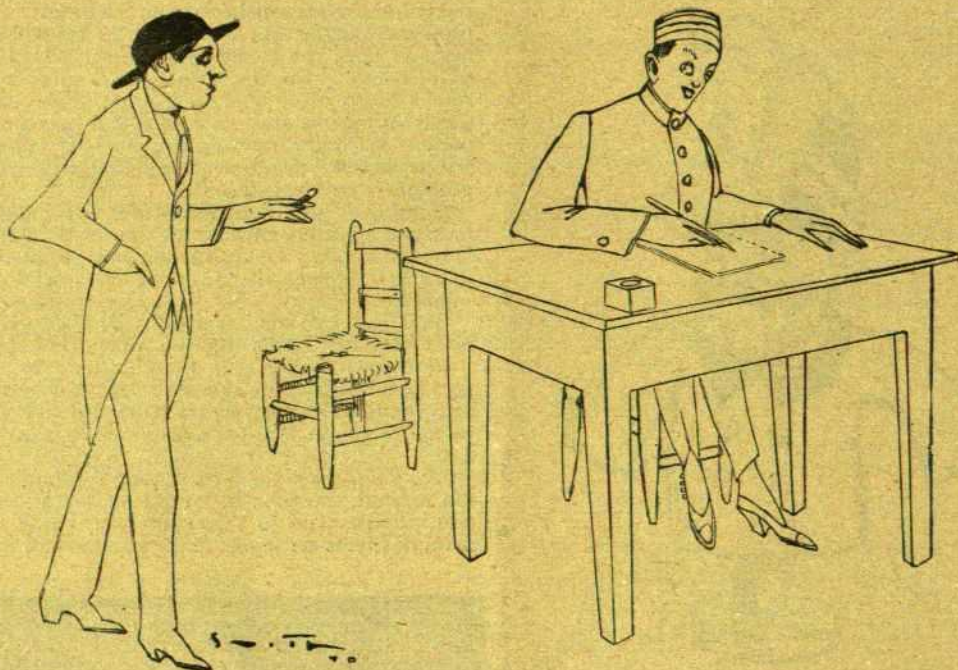
Està clar que als accionistas de l'Arrendataria no'ls ve d'aquí. ¡Ells ray que fumen de l'Havana!

Però ni tu, lector, que si no ets pare de familia pots serne fill, ni jo, que soch les dues coses, ab l'aggravant de mancarme poch per ser avi, podem permetre que se segueixi abusant de la nostra bondat.

¡No y mil veces no! S'ha acabat el bròquil. Y qui diu bròquil, diu tabach. Perque tu, lector, faràs lo que vulguis, però jo t'asseguro que, desde aquest instant, abans de seguir fent um, tornaré a la re-

—¿Ha vist que'ls regidors radicals s'han quedat a fóra?
—Es que no sabien que aquí dintre donguessin cerilles.

L'ENCARIMENT DEL TABACH

- ¿No es aquí que recullen els objectes de valor que's troben a la via pública?
—Sí, senyor.
—Donchs, aquí's diposito la punta d'aquet cigarro, que he recullit a la Rambla.

galessia y a la pega dolça y fins al biberón, si a mà ve. Al cap d'avall el biberón ve a ser la pipa dels infants; y bon goig que hi troben.

Donchs, pera desvesarse del ús del tabach, res millor que'l biberón, que al cap d'avall alimenta, mentres que'l tabach te perjudica la salut y't pertorba l'enteniment.

Lo únich que's necessita, donchs, pera fer la guitza a l'Arrendataria, es, no precisament enviar-la a dida, sinó enviarshi un mateix.

Està clar que al principi anyorarem el tabach, però, al últim, ens ne trobarem millor.

Hi hà qui diu que la majoria dels grans homes han cercat en el tabach la inspiració. ¡Mentida! Homer no se sab que hagués fumant may. Y de Herodot, Xenofont, Esquil, Eurípides, Sófocles y altres genis de l'antiguitat, no's té la menor sospita de que haguessin tingut may entre mans el més modest caliquenyo. De l'únich que's sospita que va ser fumador, es de Aristòfani, però aquesta sospita no té altre origen que un erro d'interpretació de certs traductors que confonen el verb *fúmersen* ab el verb *fumar*, totalment distints. Aristòfani, donchs, segons pot comprovar el més modest helenista, no *fumava*, sinó que se'n *fumia*, lo qual es molt distint.

Y si dels homes passem a les dones cèlebres, ens trobarem ab lo mateix. Ni Messalina—y això que, per altra banda, no era pas gens escrupulosa—havia tastat may el gust del tabach.

Per tot lo qual y en vista de que, segons sembla, això de la puja del tabach va pel terme seriós, acordo no entrar més al estanch, fora que sigui pera franquejarhi una carta.

Al arribar aquí del present article, entra la dona

al meu despaig pera dirme que l'aprenent de l'impremta espera les *quartilles*. Y lo primer que diu la dona es:

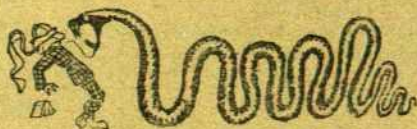
—¡Reina Santíssima! No sé com pots viure ab aquet fum.

¡Vergonya, oh lector! Mentres anava confeccionant aquet treball—no tan lluminós com jo voldria—he anat fumant desesperadament, sense adonarmen.

Però'm consola una cosa:

El tabach era de contrabàn.

UN SERVIDOR

Els mestres laichs contra en Lerroux

COM se coneix que'l pobre Lerroux està en la devallada. Tothom se li posa en contra y no pot dir res que no li surti gent de la seva mateixa corda a contradirli.

L'un dia són obrers que li demanen lo que'ls deu, l'altre són socis de la *Casa del Pueblo* que'l criden al ordre, amenassantlo ab una excisió, l'altre tota una Junta Provincial que se'n separa.

Només li faltaven els mestres de les escoles radicals pera posarshi en contra; y aquets, com a homes de lletres, ho han fet ab un manifest de lo més suculent.

El manifest es resposta a la seva bravatada a

Bilbao, dient que sostenia tantes y tantes escoles radicals. Y els mestres diuen:

Que la primera qualitat de les escoles es pera fer allistar els pares llurs al padró polítich del districte.

Que'ls noys estàn abarrotats a les classes com si fossin mercaderies en magatzems de comestibles al por major.

Que may s'ha donat el cas de que cap centre radical sostingui cap escola, sinó que són les escoles o els mestres, els que sostenen els Centres, car de lo que paguen els noys y noyes que hi van (fixinse que's paga) ne surt el lloguer del Casino, el sou del conserge, el consum de la llum, y si sobra quelcom es pera'l mestre.

Que al mestre se l'explota d'una manera iniqua y miserable, (són paraules textuales) donantelshi sous de 10 y 15 duros mensuals.

Y pera acabar, diu:

«Los maestros laicos peor pagados, que conste de una manera clara y terminante, son los de las Escuelas que sostienen los Centros radicales. Y que nos prueben lo contrario el señor Lerroux ó sus amigos. ¿A que no se atreven?»

La cosa ens sembla que es ben clara y no necessita cap comentari.

Es un nou negoci del amo dels tontos; aixis com a l'Argentina hi té un parche d'atraccions, y a París una Banca, a Barcelona hi té un grupu d'escoles.

Tot es negoci, mentres dongui.

—Estimat gendre: jo no soch una sogra que tingui dues cares.

—Donchs, es llàstima, porque pot ser l'altra m'agradaria més.

«El daltabaix» al Principal.—La reobertura de Romea.

Si volen que'ls parli ab franquesa, desde la darrera Tàlia no m'he divertit guire. «El daltabaix», ab tot el sentiment del meu cor, no va agradarme. Y això que la nit de la estrena vaig anar al Principal ab la millor disposició

per art d'encantament. Es una cosa que fa certa basarda de bona lley y té també alguns tochs d'humorisme com aquell en que en Tor se plany de ser fantasma, y sobre tot, de que ho sigui la Emilia Baró. La qual va fer el paper ab tota la intensitat que permet una fantasma.

Per lo demés, en la vetllada de reobertura de Romea va debutar un xicot que's diu Bardem y que, si les seves comes no m'enganyen, anirà lluny. Per ara ja va fer en «Presons de noys» un paper de primera.

Ademés d'aquet minyó han entrat a la companyia alguns altres elements ben apreciables. El dia que fassin una altra estrena, ja'ls ne diré quelcom.

VIOLET

del món. Figúrinse que'l dia abans havia vist «Genio y figura». Donchs, malgrat això, «El daltabaix» no'm va convèncer. Lo qual no vol dir que m'hagi convènsut—ni molt menys—el melodrama «Presons de noys», estrenat a Romea.

Jo, en això dels melodrames, tinc un tarannà molt especial: o m'agraden que fassin plorar a llàgrima viva, com «La cabaña de Tom» y «El registro de la policia», o que fassin riure per les butxaques, com els den Fola Itúrbide. No estich per termes mitjos: o *tempora o mores*, que deya aquell.

Lo que pot anar es «Ombres d'amor», obreta en un acte firmada per en Joseph Burgas, en la qual hi surten dos personatges y dos fantasmes, que apareixen y desapareixen

DEL senyor President del Centre general de venedors de Tocino, de Barcelona, hem rebut deu vals, de un pa cada un, que hem repartit entre persones necessitades, en nom de les quals remerciem al donant.

Aixis mateix ens ha fet a mans, el propi senyor, dues targetes de convit pera assistir al ball que'l Centre celebrarà a Novetats en celebració de la diada del seu patró Sant Antón del porquet, al qual preguem dongui molts anys de vida als

TORNANT DE PLASSA

— ¡Veig que may li surten els comptes a vostè!...
 — Potser sí que per cinch durus al mes voldria tenir un Inaudi.

tocinaires pera que puguin seguir fent botifarres y a nosaltres altres tants, y la corresponent gana, per assaborir-les.

SE parla de que, quan el rey torni a ser a Madrid, proseguiràn els avenços al Rif, pera assegurar els territoris dominats.

Això no deu ser veritat; però si ho fos, m'agradaria veure els diaris del Trust com parlen dels beneficis de la guerra, de l'acció civilisadora d'Espanya a l'Àfrica, y de tot allò del honor nacional ante Europa.

Perque'ls del Trust ne saben molt de mudar de criteri, segons el sò que'ls fan. Y el sò que ara els fa en Canalejas tots els sabem be prou, y va acompanyat de les següents paraules, dites per ell a Melilla:

«Si tots els espanyols coneguessin les riqueses del territori del Rif, s'arrepentirien de l'oposició que alguns feren a la passada guerra».

LES CORTS NO S'OBREN

EN Canalejas ja té por de les Corts. Les ha tastades una temporadeta y se li denen haver indigestat, car els seus ministres ja opinen que no s'han d'obrir, fins a la presentació dels nous pressupostos... y quan les criades parlen, quelcom han sentit a dir als senyors.

Y això que tot li ha anat be per ara, per lo que sembla, però ara venen els ossos més durs de pelar: Servey militar obligatori, que ha fet el general Aznar; Lley d'Associacions, que fa en Morote, y Reforma del Concordat. Y a n'això no s'hi atreueix en Canalejas.

Se viu tan be fent cada dia un discursset als periodistes parlant del programa dels cinquanta anys.

CADA vegada que a l'Ajuntament s'han d'aprovar comptes de cotxes, hi há disgustos.

May com ab l'actual majoria lerrouxista s'ha gastat tant en cotxes. Es la democràcia *andando...* a cavall.

Els socialistes de Bilbao van acceptar el repte den Lerroux sobre la tasca feta pels regidors socialistes de Bilbao y els lerrouxistes del Ajuntament de Barcelona. Però en Lerroux, que sempre cita a controversia sense volerhi anar, com s'ha demostrat a Barcelona una infinitat de vegades, va donar mil excuses als socialistes pera no discutir ab ells.

Y no es perque sigui poch lo que'ls lerrouxistes han fet desde l'Ajuntament de Barcelona,—va dir a la comissió—car ningú com ells ha capgirat tant l'administració municipal.

El senyor Lladó y Vallès no's pot reconciliar ab els elements industrials que li han destorbat el negoci de la cal; y en la darrera sessió del Ajuntament se va desmontar tant, que'va dir lo que no volia dir en sessió. Què hi fa que la proposició del gremi sigui molt més beneficiosa pera la Ciutat: són els qui van matar l'altra y els vol castigar cobrant-els hi consums als feliats.

¡Senyor Lladó, moderis un xiquet, que's veu massa!

ELS SABIS CRITERIS D'ALLA DALT

EN Melquíades Alvarez ha parlat. Ab motiu del ingrés de l'esquerra catalana a la conjunció republicana socialista, ha dit que això de l'autonomia era cosa de la república; vaja, menys mal. Y pera demostrar lo que estima a la gent de la nostra esquerra, ha dit que no deu retardarse l'entrada al Congrés dels senyors Suñol y Hurtado.

Me sembla que aquets senyors no li estimaràn en gran cosa

la seva alta protecció, car més aviat hi perdien que no hi guanyaven sent diputats. ¡Que no veu senyor, Alvarez, que aquets senyors tenen tot un altre concepte del càrrech de diputat? Pera vostè, el càrrech de diputat va desde'l districte als Consells de les Companyies y pera aqueixos senyors no passa d'un sacrifici.

CONEX LA MERCADERIA

El senyor Canalejas se coneix que ha sortit de mateix tros, que coneix tant be la mercaderia. Algún exministre s'hi podria donar per aludit en les paraules del President del Consell a Melilla, contestant a les pretensions del comerç, de fer co-governar ab el militar l'element civil a n'aquella plassa.

De tant com ha parlat d'ensà que es primer secretari, potser may ha dit una veritat tant palesa y tant llevada d'eufemisme:

«Recordem—ha dit—la nostra historia colonial; la supressió del exercit va topar sempre ab la pilleria civil».

El senyor Canalejas, al pensar ab l'element civil a les colonies, només hi veu barcades d'empleats a ferhi el feix y com que ell té tants compromisos...

Els alumnes del Institut d'Almeria han estat una colla de dies fent festa, per mor de tenir allotjada la guardia civil a les aules del establiment, ab ocasió del viatge del rey.

¡Ditxós país ahont un Institut de segona ensenyansa serveix lo mateix pera centre docent que pera caserna de tropa.

Una comissió d'alumnes volia demanar a n'en Canalejas que s'aumentés la forsa de civils d'Almeria ab els 100 civils que hi há al Institut, ab l'idea de fer festa tot el curs.

POLÍTICA HIDRÁULICA

Tots els politichs que han acompanyat al rey en el viatge a Melilla, estàn que no caben en si de contents, dels bons resultats del viatge.

—¡Si Gasset estuviera aquí!—deya a cada punt en Canalejas.

Fins el temps ha sigut col·laborador de la política del nostre ministre de Foment. Tantost arriben y ja hi há aigua per tot arreu.

EN Lerroux vol tornar a Bilbao, y com que no hi té prou gent pera contrarrestar a la massa obrera d'allí, ha decidit portarsela de Barcelona.

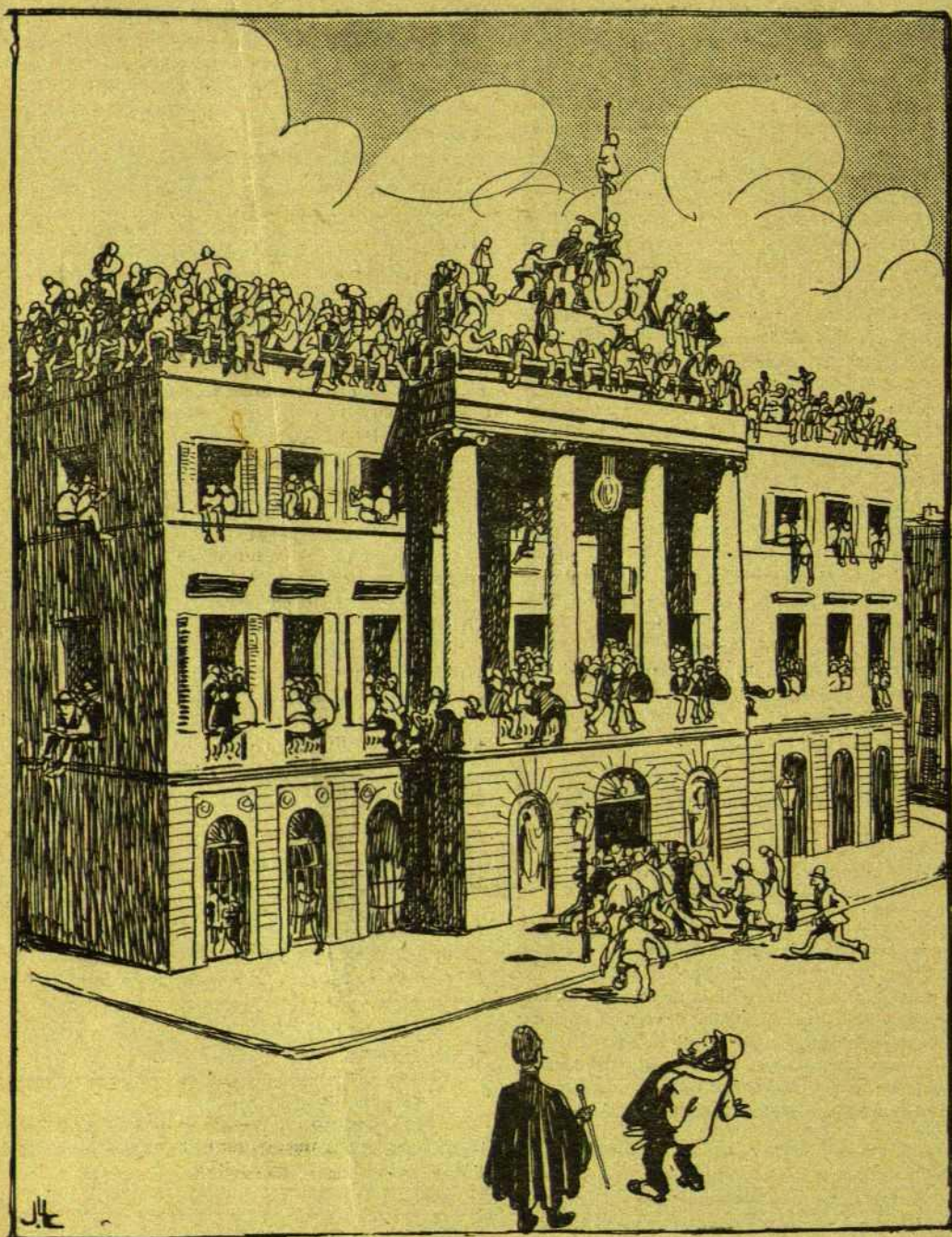
Potser ha pensat en traslladar el partit de domicili; tan de bo fos aixís. La llàstima es que'ls de Bilbao ja han demostrat no ser tan tontos com nosaltres.

PER lo que he llegit d'un miting a Lambeth (Londres), se veu que'ls anglesos no són tan frets ni tan tolerants com diuen els viatgers que'n parlen.

Impedeixen els mitings com els lerrouxistes d'aquí y els socialistes de Bilbao, y insulten y esvaloten, talment com si fossin uns meridionals.

Els lerrouxistes, donchs, y els socialistes bilbaïns, ja tenen un testimoni europeu que alegar en pro de la seva conducta, lo que no tenen els lerrouxistes es un capdill ab la conciencia prou clara pera aguantar l'esvalot ab serenitat y poder dir lo que cal dir al poble, com el lord Ashbourne.

En comptes d'anar a fer negocis a Londres, més valdria que en Lerroux anés a aprendre al costat de lord Ashbourne.

—¿Qué fa tanta gent penjada aquí fóra?
—Oh, són els empleats sobrers, que vessen.

Els senyors acadèmichs de la *Real Academia de Bellas Artes de San Fernando*, de Madrid, no troben be que al voltant del Hospital Clinich, ahont avuy són encara tot camps, s'hi fassi una gran plassa circular, com volia fer l'Ajuntament.

Als senyors de la *Real Academia de Bellas Artes de San Fernando* els sembla millor que sols voltin l'Hospital Clinich els quatre carrers hont donen les seves fatxades y que

per lo tant, vingui a quedar ab el temps en una situació, tot lo més, una mica més airejada que l'Hospital de Santa Creu.

¿No'ls sembla que'ls senyors de la *Real Academia de San Fernando* no són ningú pera voler ni no voler aqueixa mena de coses? A nosaltres també.

Més valdria que's cuidessin de tenir be'l seu casolot de Madrid que prou falta li fa.

UNA MANERA DE SENYALAR

EN el manifest que ha publicat la conjunció republicana-socialista, aquesta posa per davant de tots els ideals la moralitat i la justícia, fent qüestió d'honor el sotmetre a estret motllo les resolucions sobre'l procedir dels organismes units en la conjunció.

[Corat! Senyor Lerroux, quina manera de senyalar!

UN senyor Periquet d'El Imparcial ha vingut a descobrir-nos. És un altre d'aquells sabis madrilenys que venen a estudiar les nostres costums, com una cosa rara.

Però el senyor Periquet, al donar compte desde El Imparcial de les seves observacions, sembla que de Barcelona no hagi vist res més que l'escoria; pera donar idea de nostre caràcter, de nostre temperament, de nostre viure, no se li ha ocorregut altra cosa que reflexar ab tot l'entusiasme d'un provinciano davant els vicis de la capital, aquesta vida baixa i rui, igual a tot arreu, dels cafés cantants i altres tonteries de Barcelona.

Y com que pera el senyor Periquet el catalán es austero hasta en medio de la vida disipada, diu que tots aquets cap de trons que, lassos y estragats, retiren al sortir el sol, a l'endemà ocupan como cronómetros sus puestos en sus casas de banca, en sus fábricas y en sus grandes almacenes.

Pobre de la nostra banca, pobre del nostre comerç, y pobre de la nostra indústria, si tingués d'estar en mans d'aquets austeros parroquians de cafés concerts.

A QUELL abraço de Vergara entre en Lerroux y en Soriano, quan la conjunció republicana-socialista, ha durat ben poch tan mateix. Els lerrouxistes madrilenys ja no venen més que'l papu den Soriano, y en Soriano se refa de l'inacció escandalosa en que ha tingut d'estar aprop d'un any; ha trobat una bona mina en les procacitats dels lerrouxistes.

Jo crech que tots dos tenen rahó. Entre'l valent Emiliano y en García Cortés, d'Espana Nueva, se han creuat sucoses comunicacions sobre si's coneixien o no's coneixien llurs pares, y si coneixien o no coneixien la vergonya.

Pera el redactor del diari den Soriano, l'Emiliano té un desconeixement absolut de la vergonya.

Però, en cambi, té un coneixement a fondo de lo que es la por.

¡OH, LA REPÚBLICA!

SÓN edificants els resultats que dona la República a Portugal; no es que la Monarquia hi anés millor; però la fatal casualitat, que sembla que fassi totes les coses ab la mà

esquerra, les ha donades ara pera desacreditar el regim dels vehins del Atlàntich.

Assalts de diaris, vagues de carrilaires, vagues de dependents, insubordinacions del exèrcit, guspires de revolució... ¡S'hi deu viure be a Portugal ab la República!

Tot això deuen ser les festes pera l'inauguració del Museu de la Revolució, que acaba de tenir efecte...

En Domingo J. Sanllehy

El dilluns, dia 9 del mes que som, va morir sobtadament en aquesta ciutat un dels seus fills més il·lustres: l'ex-alcalde en Domingo J. Sanllehy, popularíssim a Barcelona y considerat y estimat de tots els seus conciutadans.

Era en Sanllehy fill d'un altre barceloní eminent, el metge homeòpata Dr. Sanllehy, qui en l'exercici de la seva noble professió conseguí ferse un gran nom y una gran fortuna.

En Domingo J. Sanllehy, al heretar del seu pare els seus cabals, fou heréu aixís mateix del seu talent, dels seus prestis y, sobretot, de la seva adoració per la ciutat nadiua, en l'amor de la qual, si algú podia igualarlo, ningú el sobrepujava.

Era en Sanllehy un home d'una vastíssima cultura; posseïa a la perfecció varis idiomes y havia associat el seu nom respectabilíssim a quantes entitats y institucions laboren pel progrés urbà, econòmic y social de Barcelona.

Present com tingué sempre l'estament humil de

LA VAGA DELS FARINAIRES

—Que tindrien farina de forsa?
—Tota ho es la que ara fem?

L'Excm. Sr. D. Domingo J. Sanllehy. Ex-Alcalde de Barcelona. † el dia 9 del actual mes. (Fot. de Napoleón).

la seva ascendència, tractava a les persones de modesta condició, ab la mateixa consideració y

amabilitat que als poderosos y socorria lliberalment les necessitats dels pobres ab esperit verament cristià.

Les associacions benèfiques de Barcelona han perdut ab en Sanllehy un poderós cooperador y's necessitats un verdader pare.

Cavaller y delicat com era en tots els seus actes, socorria al proïsme sense ferli sentir la humiliació que hi ha en el rebre. El seu enginy li suggeria mil medis, sempre apropiats a les persones y circumstancies de les mateixes, pera que la seva generositat no avergonyís als que'n beneficiaven, arribant fins al extrem d'avensarse moltes vegades a endevinar la necessitat, acudinthi abans de que la seva lliberalitat fos sollicitada.

Com Alcalde de Barcelona, sempre's recordarà que'l nom den Sanllehy va associarse ab el començament de les obres de la reforma interior de la ciutat, en quina empresa va posarhi tot el seu entusiasme.

Actualment era President de la Societat d'Atracció de Forasters, l'obra de la qual era objecte de les seves predileccions, esmersanthi lo millor de les seves activitats.

Lo molt conegut que era de tothom, ens excusa de parlar de les seves inapreciables qualitats personals, que feren la seva mort molt sentida a Barcelona com se va comprovar en l'acte del seu enterrament, al qual hi concorregueren representacions de totes les classes y estaments socials y de tots els partits polítics.

Al cel sia el benemèrit ciutadà y serveixi de consol a la seva estimable família la consideració de que'l dol que l'apena el comparteix ab ella Barcelona en pès.

El cadavre den Sanllehy, conduït a brassos pels seus criats y dependents del Circol del Liceu.

(Fot. de Brangull).

NYIGO-NYIGO

No sé si els Reys han sigut gaire pròdichs ab voc-tès: a mi'm varen portar varies prendes de vestir, ben necessaries després del trot a que vaig sometre les velles per Amèrica.

La provisió consistí, especialment, en genre de punt y calsat; uns quants parells de mitjons era cosa que'm convenia, car els que tenia en actiu se m'havien decautats a la moda de tornell per amunt, ensenyant naturals reixats de dibuixos modernissims. De la part oculta dels mateixos no'n parlem; la Miquela deya que allò eren mitenes pels peus.

Es clar que això fins a cert punt es deixadesa, però no es menys cert que en altres paratges es costum ordinari y no fa pobre: es perquè les hem donades aixís. Els escocesos només porten camalls, la mitja desde sota genoll acaba abans d'arribar a la sabata y ben be y sobre tot, frescos que hi van. ¿Y els tiroleus? idèntich, la meitat de mitja, diem quart de mitja, y surgeixi qui vulgui; segur que duren una eternitat. Allò es anar còmode, sense preocuparse de si el taló es o no es tot d'una pesa.

Si no n'han vistes may, els convido en aquets moments històrics a fersen passar les ganes a càl Liceu; els convido, naturalment, després d'haver prè la papereta sota el pòrtich, (es preu fixo y no'ls enganyaràn), els convido a veure *La Wally* y allí podràn, sense gran esforç, discórrer sobre la utilitat d'aquesta mitja incompleta, bona pel fret, per la calor, y que fins muda y fa goig. Tothom que s'assembla a home hi va a n'aquella òpera.

Ademés, no perdràn el vespre, perquè al mateix temps, en Catalani que hi posa música, procurà que en els quatre actes sempre n'hi hagués, y aixís se passa distreta la estona: ara ab això de les mitjes, ara ab la neu, tot sovint ab el nyigo-nyigo, ab en Lamote que treu el cap per damunt del ferro, ab la Crestani que Deu n'hi do y fins ab en Mugnoz, que fa riure d'allò més passant per una palanca, fent equilibris de nit y a les fosques.

Els agradarà: si hi volen anar, demanin per *La Wally*, per la última que han estrenat al Liceu però no confonguin si les seves simpaties són pera allò, que després no's trobessin ab els *Mestres Cantaires*, y com són tan diferents les obres... podrà ser que no'ls agradessin els *Mestres*.

Si m'han de creure a mi, vagin a veureles totes dues; aixís no s'equivocaràn, y sobre tot, no hi perdràn res, perquè si els agrada la música no's queixaràn del consell. Els *Mestres* duren desde quarts de nou a la una, del vespre, naturalment, y els entreactes donen lloch al cigarret just, de manera que cada nota surt a preu inverossimil de barato, cent vegades més que ab *La Wally*.

Això vol dir que si són bons comptistes y només poden gastar la pesseta, deixinse de mitjes y de cantinse pel costat dels *Mestres* que'ls sortirà proporcionalment a preu de cacauets.

També hi ha una altra cosa que dona preferència als *Mestres*: el que siguin precisament de Wagner, y Wagner, no sé si ho saben, va morir fa temps, després d'haverlos fet: vuy dir que no'n farà d'altres, vaja.

Je sé que'm diràn vostès que en Catalani també es mort y tampoch ensopegarà ab altra *Wally*, conformes, però aquest es una altra mena de mort, no sé com dirshi.

Als *Mestres* fins surt la lluna y's passeja per dalt dels terrats, dirigeix en Mancinelli, canten en Palet, en Segura, en Mansueto y d'altra gent groixuda.

Res, que ab tot y la simpatia per lo de les mitjes, faig acatament als *Mestres*.—XIM-XIM

Dibuix Laura Albeniz

Ninots y coloraines

A càl Fayans, dilluns s'hi va inaugurar una exposició Albéniz-Nestor-Andreu-Smith.

Allò es una exposició noucentista y de la goma. Com allò no s'ha fet may res a Barcelona. Allí, demanèu, art decadent, allí art decoratiu, allí art ornamental, allí riquesa, allí gust; com se coneix que'ls artistes són fills de casa bona!

La salassa den Segura sembla una casa de dispeses de senyors; tot són quartos y saletes y cadascú a casa seva, y en Segura y l'Utrillo, que són els patrons, en la de todos.

D'esmalts y dibuixos, olis y pastells, escultures, robes, brodats, puntes, demanèu...

Y demanèu també retrats, temes escabrossos, temes que no ho són tant, figures vestides, figures que no ho són tant, figures que ho son massa poch... perquè, amichs, de fresca també molta, potser massa... Se veu que molts dibuixos són fets a l'estiu. Sòrt que en Segura ha fet encendre l'estufa.

Diu que, durant l'exposició, s'hi donaràn concerts, thés, fives... demanèu, goma pura, crema, y no de Sant Joseph.

A càl Parés hi exposen els reposats, els, podríem dir, acadèmichs del art modern. Res fa pensar al carrer den Petri xol ab el platxeri de la joventut de casa bona, allí tot se fa ab formalitat; y en Parés ha allotjat als seus hostes de la «Literaria y Artística», com un senyor rich y formal que té boix mobles a casa pera comoditat dels forasters.

Hem vist coses den Meifrén, den Galvey, dels Urgells, etcètera, etc., car aquets són els expositors; tots ab parroquia y ab el gust y la manera peculíars afermat.

POLIGNOT

Dibuix Andreu

Miss Violet Gilpin, una de les més famoses ballarines yankees, va tenir uns èxits indescriptibles a Londres.

De retorn a New York els gentlmen de Londres no l'havien encara oblidada. Un seu admirador, quin nom me reservo per mor de contingències diplomàtiques, va enviar a Miss Violet Gilpin, el dia de Cap d'Any, una magnífica enciamada.

La hermosa ballarina la va rebre ab goig. No sempre els admiradors de les ballarines tenen la bona idea de regalar enciamades. Miss Violet va agrair el present y fins se va dignar donarhi una caixalada, ab aquelles dents que tota la premsa londonenca ha elogiat com se mereixen.

Al mossegar, un objecte sòlit va estar a punt de trencar una d'aquelles precioses dents. (Al menys aixís m'ho telegrafien). L'objecte sòlit era un anell ab un brillant més gros que'l famós brillant del Princep de Gales (no voldria equivocar-me, però tinc entès que aquet Princep té o tenia un brillant de regulars dimensions).

Però cal que se sàpiga lo que se li va ocórrer a Miss Gilpin al trobar-se en presencia d'aquella preciosa joia.

—¡Això no ha pagat drets de Duana!—va dir-se la insigne ballarina.

Y sense perdre temps, se va dirigir a l'Administració:

—He rebut una enciamada.

—Als Estats Units tots els ciutadans tenen el dret de rebre enciamades.

—Sí, però a dintre hi he trobat aquest anell ab aquest brillant y això crech que no està en el dret dels ciutadans dels Estats Units, si abans no han satisfet els drets corresponents. Y això es lo que tinc l'honor de venir a fer.

Y va pagar.

Ho consignem pera vergonya dels ciutadans de tots els

demés països que, al arribar a la estació immediata a la frontera, fan desaparèixer tots els paquets pagables, en perjudici de la seva elegancia y esbeltesa...

Rigurosament històric.

El diari *La Patrie*, de Montreal, publica un despaig de Columbus (Ohio), qual text traduí: William Clark, empleat en el Palau de Justicia de Columbus, de 89 anys d'edat, ha vist, ab la natural sorpresa, que li tornen a sortir les dents, després d'haver perdut la dentadura de la seva primera joventut. Les noves dents surten y creixen lentament, però fortes y segures. El fenomen ha deixat meravellats als metges, els quals confessen no tenir notícies de cap cas semblant.

¿Que fa parat el fabricant de la Fosfatina?

A Xicago ha passat aquest fet:

Un home decentment vestit anava per un dels carrers més cèntrichs de la ciutat, quan, tot d'una, cau aplomat per terra.

La gent hi corra. Una altra victima del fret.

El malalt, al sentir-se cullit, dona una mirada d'agraïment al seu voltant.

—¿Que teniu fret?

L'home fa que no ab el cap.

—¿Que patiu accidents, potser?

Altres cop signe negatiu.

—Donchs ¿qué us fa mal?

Finalment l'home respon:

—Es aquí, aquí a la esquena.

Tothom palpa.

—¿Que hi teniu a l'esquena?

—No ho sé, però es aquí, aquí mateix.

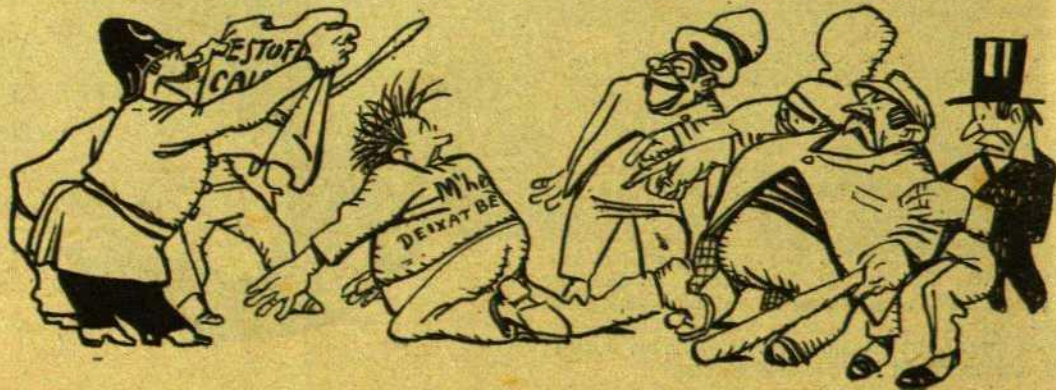
Un bon senyor caritatiu se decideix:

—Veyam, treyemli l'americana. Potser està ferit.

Ab penes y treballs, donchs el pacient no s'hi ajuda gens, li lleven l'americana. Al treureli, tots els presents poden llegir en grossos caràcters a l'esquena de l'hermilla aquesta lacònica y expressiva inscripció: *Estufes y Calorífers. Valdekstreet, 87, Xicago.*

Al adonarse el públich de que tot havia estat un engany pera arribar a la conclusió del reclam, se va amotinar, apallissant bàrbarament al pobre home-anunci. Ab la batussa li varen esqueixar l'hermilla, deixant al descobert en la esquena de la camisa aquesta altra inscripció: *M'heu deixat ben calent, però més escalfen les Estufes y Calorífers que's venen al Valdekstreet, 87.*

Impremta de MARIÁN GALVE, Carme, 16

INSTANTANIA D'ACTUALITAT

Aspecte del carrer de Bonavista a les 7 del matí.
El públic esperant que obrin els grans tallers de gravat de la casa **BAGUÑA**
& **CORNET** (r) pera encarregar feina.
Bonavista, 30. — **BARCELONA**. — Encàrrecs: Cardenal Casañas, 4.

SUPLEMENT ILUSTRAT de **EN PATUFET**

Pròxima la terminació de les «Noves Aventures den Massagràn», podem ja anunciar als nostres lectors, la publicació en el Suplement d'EN PATUFET, d'una interessantíssima narració, ab el títol de

El gegant dels aires

en la que s'hi llegiràn emocionants capítols de may vistes aventures.

Aquet llibre, que comensarà a publicarse tan aviat com acabin les «Noves Aventures den Massagràn», serà il·lustrat per en Llaverias.

El gegant dels aires

es un llibre interessant, emocionant, recreatiu y instructiu, que tots els noys de Catalunya llegiràn ab afició.

DIABETES

SE CURA AB L'ELIXIR DEL
Dr. CASTRE Y MARQUES
Hospital 109. — **Barcelona**

Mal de cap

Se cura en dos minuts sense antipirina
na prépent Jaquesurine Golobari
1 pta. capsa. Demanis a totes les far-
macies y Rambla de les Flors. 4.

TROPHOGENO FONT

Convalecència, anèmia, Dr. Andreu
Serra, Pelayo, 9 y Font, P. Gracia

Emulsió Vergés

Millor que les estrangeres.

Postals de moltes menes

LLIBRERIA BAGUÑA

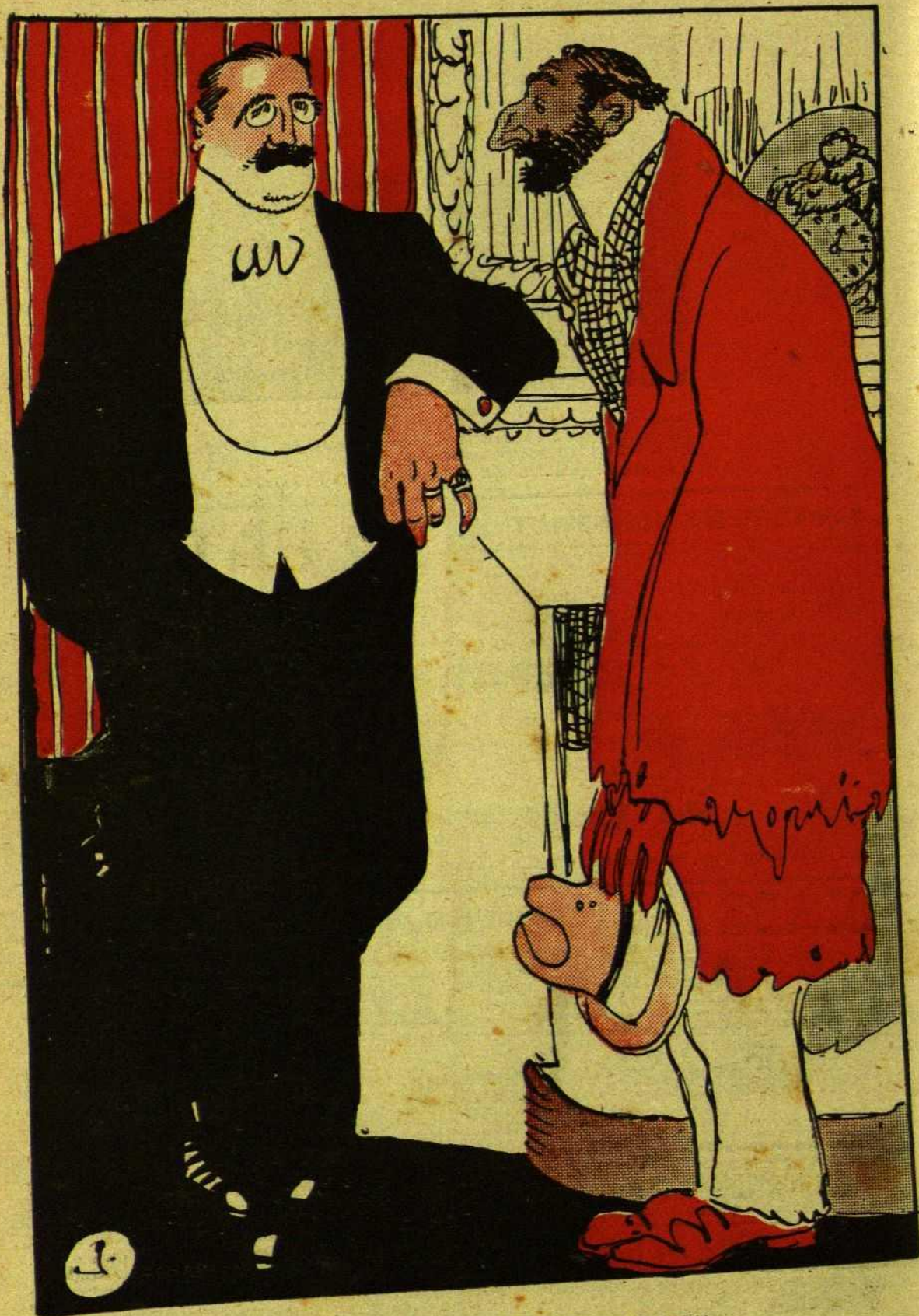
Cardenal Casañas, 4-**BARCELONA**

Píndoles anti-clorótiques "Casadesús" 185 ANYS D'EXIT 85! Clorosis, pobresa de
sanch, desarreglos periòdics. 2 pessetes cap a
en centres d'especialitats y en la Antiga Farmacia Casadesús del Doctor GUIXART. — Arch del Teatre, 21. **Barcelona**.

¿Les millors bicicletes? **"SANROMA"** **Salmes, 8. BARCELONA**

MIQUEL HORTA

FABRICA DE LLIBRES BATLLATS Y TREBALLS DE IMPREMTA
Se fan tota mena de treballs comercials a bons preus
Baixada de Cervantes, núm. 3 (prop de Telefons). — **BARCELONA**

—Esto es una vergüenza, señor Presidente. Tres muertos de frío en las calles de Madrid.
—No lo tome usted tan á pecho. En provincias mueren de hambre y no se quejan.